

**UCHWAŁA NR XVIII/134/25
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 24 września 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.^[1]) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę złożoną w dniu 24 lipca 2025 r. na działalność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Grodkowie zobowiązując go do przesłania Skarżącej niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dariusz Gajewski

^[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 769

Załącznik do uchwały nr XVIII/134/25

Rady Miejskiej w Grodkowie

z dnia 24 września 2025 r.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 18 lipca 2025 r., znak PS.I.1411.7.2025.AK (data wpływu do urzędu 24 lipca 2025 r.) Wojewoda Opolski przesłał Radzie Miejskiej w Grodkowie do załatwienia według właściwości pismo Skarżącej stanowiące skargę na działalność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie.

Zarzuty wynikające z treści skargi dotyczą sposobu przeprowadzania przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie rodzinnych wywiadów środowiskowych w sprawie o przyznanie prawa do zasiłku celowego.

Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, w tym przypadku Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie, jest Rada Miejska.

W dniu 5 sierpnia 2025 r. Przewodniczący Rady Miejskiej w Grodkowie poinformował Skarżącą, że ww. skarga nie może być załatwiona w ustawowym terminie z uwagi na fakt, iż najbliższa sesja Rady Miejskiej została zaplanowana i odbędzie się w drugiej połowie września 2025 roku i w związku z tym rozpatrzenie skargi nastąpi do dnia 30 września 2025 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 3 września 2025 r. badając skargę zapoznała się z treścią wyjaśnień pisemnych oraz wysłuchała wyjaśnień złożonych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie w omawianym zakresie, a także w wyniku przeprowadzonej analizy stwierdziła, co następuje:

W dniu 5 maja 2025 r., do Urzędu Miejskiego w Grodkowie wpłynęła od Skarżącej skarga na działania pracownika socjalnego. Skarga została przekazana do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie jako podmiotu właściwego do rozpoznania skargi. Kierownik Ośrodka przeprowadził postępowanie wyjaśniające i uznał skargę za bezzasadną. W dniu 23 maja 2025 r., stronie została udzielona pisemna odpowiedź.

W dniu 20 czerwca 2025 r. do Urzędu Miejskiego w Grodkowie wpłynęło pismo Skarżącej (data pisma 11 czerwca 2025 r.) nawiązujące do otrzymanej odpowiedzi Kierownika Ośrodka. Pismem z dnia 16 lipca 2025 r. Kierownik Ośrodka udzielił Skarżącej dodatkowych wyjaśnień informując, że postępowanie dotyczące przedmiotowej skargi zostało zakończone.

Skarżąca pismo podnoszące te same zarzuty (również z dnia 11 czerwca 2025 r.) przesłała do Urzędu Wojewódzkiego w Opolu. Wojewoda Opolski przekazał ww. pismo do Rady Miejskiej w Grodkowie wskazując, że pismo dot. skargi na pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej zgodnie z orzecznictwem – jest w rzeczywistości skargą na działanie kierownika tej jednostki.

Odnosząc się do podnoszonych przez Skarżącą zarzutów cyt. „działania podejmowane przez Ośrodek nie były wystarczająco przejrzyste a informacje dotyczące wymaganych dokumentów, oraz terminów ich złożenia nie były przekazywane w sposób jasny i zrozumiały”, Ośrodek poinformował, że Skarżąca jest osobą korzystającą ze wsparcia od wielu lat, a tym samym posiada wiedzę na temat zasad, terminów i dokumentów wymaganych do przyznania pomocy. Ponadto pracownik socjalny przy każdorazowym ubieganiu się o świadczenie, informuje stronę o konieczności dołączenia do wniosku aktualnych dokumentów potwierdzających sytuację rodzinną, mieszkaniową, zawodową, zdrowotną oraz o terminach ich dostarczenia. Udzielenie pomocy, o czym strona postępowania jest każdorazowo informowana, jest uzależnione od zebrania całego materiału dowodowego.

Skarżąca wielokrotnie w toczących się postępowaniach administracyjnych o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, zobowiązywała się pisemnie do dostarczenia dokumentów określając dokładny termin ich dostarczenia. Wielokrotnie był przeprowadzany wywiad środowiskowy, a pracownik socjalny za każdym razem podawał cel wizyty, zwykle związany ze złożonym wnioskiem o pomoc.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu dotyczącego nieinformowania o terminie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego należy podkreślić, że przepisy nie regulują kwestii „zapowiadania” lub „umawiania” wizyt w środowisku przez pracownika socjalnego. Stosując wykładnię celowościową przepisów ustawy o pomocy społecznej można wręcz uznać, iż „zapowiadanie” lub „umawianie” wizyt będzie stało w sprzeczności z celami oraz zadaniami pomocy społecznej. Wywiad ma odzwierciedlać faktyczną sytuację osoby/rodziny, a nie sytuację „przygotowaną” lub „wyreżyserowaną” przez podopiecznego. Wynika to zarówno z krótkich terminów ustalonych ustawowo do jego przeprowadzenia, jak i z konieczności dokonania przez pracownika socjalnego ustaleń niejako z elementem „zaskoczenia” umożliwiającym mu rzetelne ustalenie sytuacji. Przepisy regulują kwestię obowiązkowości wywiadu, a odmowa jego przeprowadzenia skutkuje wydaniem decyzji odmownej.

Konstrukcja postępowania w sprawie świadczeń z pomocy społecznej wskazuje, że w postępowaniu tym, rodzinny wywiad środowiskowy pełni szczególną rolę. Jest specjalnym dowodem w sprawach z zakresu świadczeń z pomocy społecznej łączącym w sobie elementy oświadczenia strony i oględzin miejsca jej zamieszkania. Pozwala pracownikowi socjalnemu uzyskać informacje o osobie, jej rodzinie, wzajemnych stosunkach, sytuacji życiowej, osobistej, warunkach życia.

Skarżąca składając wniosek o pomoc była świadoma konieczności współpracy z pracownikiem socjalnym, umożliwienia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i obowiązku przedstawienia koniecznych dokumentów. Strona ma prawo brać czynny udział w postępowaniu, ma dostęp do akt sprawy na każdym etapie postępowania, a także po jego zakończeniu.

Ośrodek kieruje się w pierwszym rzędzie ustawowym nakazem zawartym w art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej tj. przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Przepis ten jednoznacznie stanowi, że decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej wydaje się po przeprowadzeniu wywiadu. Nie ulega wątpliwości, że wywiad środowiskowy jest dowodem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, jest dowodem szczególnym, bo nakazany przez ustawę, dowodem którego przeprowadzenie jest obligatoryjne.

Korzystanie ze świadczeń jest ściśle związane z obligatoryjnym przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania. Nie jest to nachodzenie osoby korzystającej z pomocy, tylko element postępowania administracyjnego. Osoba składająca podanie o pomoc musi liczyć się z obowiązkowymi czynnościami pracownika Ośrodka, bowiem poprzez wniesienie podania o pomoc chce korzystać ze środków publicznych. Warto również zaznaczyć, że świadczenia z pomocy społecznej mają charakter uzupełniający i nie mają celu zaspakajania wszystkich potrzeb w pełnym zakresie. Środki, którymi dysponuje organ pomocy społecznej są ograniczone i nie mogą stanowić gwarantowanego i stałego źródła utrzymania. Należy nadmienić, że asysta Policji jest konieczna, ponieważ Skarżąca swoim wcześniejszym i obecnym zachowaniem wzbudza niepokój i stwarza zagrożenie bezpieczeństwa pracownika socjalnego. Z myślą o takich sytuacjach ustawa o pomocy społecznej w art. 107 ust. 3a przewiduje, że przy przeprowadzaniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz świadczeniu pracy socjalnej w środowisku może uczestniczyć drugi pracownik socjalny. Co więcej, rodzinny wywiad środowiskowy oraz świadczenie pracy socjalnej w środowisku może się odbywać w asyście funkcjonariusza Policji, która gwarantuje im możliwość bezpiecznego wykonywania obowiązków i korzystania z przysługujących im praw.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodkowie pracują osoby z odpowiednimi kwalifikacjami, wiedzą i doświadczeniem. Profesjonalizm wymaga od pracowników socjalnych, aby przy wykonywaniu zadań kierowali się zasadami etyki zawodowej, jak również zasadą dobra osób i rodzin, którym służą. Pracownik socjalny wykonuje swoje obowiązki zgodnie z etyką zawodu. Udziela osobom zgłaszającym się do Ośrodka pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach oraz dostępnych formach pomocy. Udziela informacji, wskazówek, porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy, będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji życiowej.

W świetle powyższego Komisja Skarg, Wniosków i Petycji postanowiła uznać skargę za bezzasadną.

Rada Miejska w Grodkowie uznaje za własne ustalenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Mając na uwadze powyższe Rada Miejska w Grodkowie w oparciu o stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznaje skargę za bezzasadną.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 kpa.